

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXIII. — Izdan in razposlan dne 25. junija 1872.

SO.

Ukaz trgovinskega ministerstva od 16. junija 1872,

da se vvêde propis o enacem dajanji znamenj po vseh železnicah kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru.

Dne 1. oktobra 1872 naj moč dobode priloženi propis o enacem dajanji znamenj po vseh železnicah kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru.

Ustanavlja se 1. dan oktobra 1874. leta v izkrajnji rok, do katerega je napraviti stanovita (stabilna) potrjevalna znamenja (stéžne ali dreveca s premičnima lesenima rokama in sê svetilnicami, na dve razni strani svetéčimi), ki jih je treba vvêsti po §. 3, za e) in D), ter po §§. 64 do 69 tega propisa.

A ta znamenila (známenjske pripomočke ali priroke) je zaçeti tako postavljati, da morejo že pred zgoraj oménjenim rokom rabiti po takih železnocestnih koséh, koder je več obçila.

Potrjevalna znamenja, katera bode s temi znamenili dajati, naj se do njih zaçete delavnosti opravljajo z optiènimi (vidnimi) znamenili, kar jih je zdaj.

V dodatku tega propisa našteta, po nekaterih železnicah še zdaj navadna znamenila se dopuščajo z njih rabo vred, dokler se kako drugaçe ne ukaže.

Kraljevsko-ogerski minister za obçevanje, s katerim sem o tem stopil v dogovor, ob enem napravlja enako uredbo železnicam po deželah ogerske krone.

Banhans s. r.

Propis

dajanji znamenj po železnicah kraljevín in dežel, zastopanih v državnem zboru.

A. Splošna določila.

§. 1.

Kaj namerja dajanje znamenj.

Znamenja so po železnicah vsem služočim osebam prirók (pripomoček), da se mej saboj morejo ter naglo in gotovo morejo razumeti o stánji železnice, o vožnji po njej, o posebnih dogodkih pri tem, in imajo tudi to namero, da po njih občinstvo zapazi tékanje železnocestnih vlakov.

§. 2.

Koliko vrst so znamenja.

Dve glavni vrsti znamenj se rabita, namreč:
vidna (optična) znamenja, in
slišna (akustična) znamenja.

§. 3.

Vidna znamenila.

Vidna (optična) znamenila so:

P o d n e v i.

- a) Ročni prapôrec ali bandérce (rdeč). Rabiti ga je samo v znamenja, katera se dajó s človeško roko.
- b) Ročni kolút (tarča), eventualno odbojni kolút (rdeč in bel).
- c) Znamenje, da se postaja zaščíti (zaváruje), s kolútom ali z leseno roko.
- d) Znamenja na zakrétu (menjalíšči): robátnik (prizma), stréla (pušica), četverovoglát ali okrogel kolút sè strélo.
- e) Potrjeválno znamenje, ima stéžne s premičnima rokama.
- f) Trdno stoječ stéžen s pritrjeno roko, za 45 stopínj nizdolu obrneno, kar opominja, da je treba ondod vedno počasi voziti.

Opomnja. Če nij prenosnih, po dnevi vidnih znameníl, naj znamenjáč (človek, znamenja dajóč) v potrebi sè svojima rokama daje znamenja.

P o n o č i.

- g) Ročne svetílnice, tako napravljene, da se z njimi pokaže, kakor si je treba, rdeča, zelena in bela luč.
- h) Ročna svetílnica, s katero se more pokazati samo bela luč.

Opomnja: Enak propis imajo tudi vse železnice po deželah ogerske krone.

- i) Svetilnica v znamenje, da je postaja v zaščiti. Světi na štiri razne strani, ter se dá tako obračati, da pokaže najprvo rdečo luč, a če se obrne v nasprotno stran, pokaže belo, ter kakor se obrne še dalje, z oběh stranij zeleno luč.
- k) Znamenja na zakrétu, razsvetljèn robátnik, razsvetljěna strela, razsvetljèn četverovoglät ali okrogel kolút sě strelo.
- l) Svetilnica potrjeválnega znamenja. Na dve razni strani světi z belo lučjo, in kadar se leseni roki tako premakneta, kakor je k temu treba, stopi zeleno in rdeče steklo pred luč.
- m) Svetilnice na vlakih. Svetěče so na eno stran in na dve razni strani. Enostranske kažejo ali rdečo ali belo luč; dvojestranske naj morejo pokazati, kakor je treba, rdečo, zeleno in belo luč.
- n) Svetilnice trdno stoječega stěžna v znamenje, da je treba ondod vedno počasi voziti. Vsaka světi na dve razni strani ter kaže zeleno, a z nasprotne strani belo luč.
- o) Svetilnica na žerjávju. Světi na štiri razne strani, ter nasproti si stojě dve rdeči in dve beli stekli.

§. 4.

Slišna (akustična) znamenila so:

Slišna znamenila.

- p) Pókalna kapica.
- q) Parna píščal na lokomotivi.
- r) Známenjska píščal.
- s) Známenjski rog.
- t) Postájjski zvonec.
- u) Eletrična udarjála ob zvonec.
- v) Električna prigledna žvenketála.

§. 5.

Slišna znamenja treba dajati po dnevi in po noči, zmirom enako.

Vidna znamenja se rabijo, kakor doba dneva nanaša.

Kedáj je rabiti dnevna, a kedáj nočna znamenja.

Nočna znamenja treba rabiti od solnčnega zahoda do solnčnega vzhoda, ter kadar nastane tema in po temnih predórih tudi po dnevi.

Znamenila na vlakih je vselej ob pravem času ter tako razsvetljávati, da temofa ne more na naglem ujeti vlakov brez lučnih znamenj.

§. 6.

Pri vseh za trdno ustanovljenih znamenjih znači:

- a) Plôski (plošnjáti) kolút (razen kolúta na zakrétu), vodolěžna (horizontalna) leséna roka, rdeča luč:
„Vlák stój“, „Opásnost (nevarnost).“
- b) Nizdólu obrnena leséna roka, zelena luč:
„Počasí“, „Pazljivost.“
- c) Rob kolúta, vzdignena lesena roka, bela luč:
„Odpřta cesta“, „Brezopásnost (nič nevarnosti).“

Kaj za trdno ustanovljena znamenja značijo ali kažejo po dnevi.

§. 7.

Pri vseh vidnih nočnih znamenjih, brez kacega izímka, znači:

Rdeča luč: „Stój.“

Zelena luč: „Počasí.“

Bela luč: „Odpřta cesta.“

In luč vsake barve, kadar se ž njo v okrogu maha: „Stój.“

Kaj značijo nočna znamenja.

§. 8.

Kaj znači pókalko znamenje.

Vsako pókalko znamenje naj vselej znači : „Stó j.“

§. 9.

Odgovornost za rabo in vzdrževanje znamenil.

Znamenila naj se držé vedno po polnem dobra za službo, in kar jih nedostane (manjka), mahoma jih je nadomeščati, ter neprestano naj bode na svojem mestu dovolj vseh uporabnih priprav, katerih je treba.

Uslúžbljenci naj, kadar so v službi, vedno po dnevi in po noči imajo s saboj prenosna, sebi izročena znamenila, kakoršnih je treba po dnevi ali po noči, da torej morejo potrebna znamenja dajati vselej ter ob vsacem povodu.

Za pravo dajanje znamenj je najprvo odgovoren tist uslužbljenec, kateri je v to postavljen po svoji službi.

A poleg tega je vendar tudi vsak uslužbljenec dolžán, čuti, da se na tanko izpolnjujejo propisi o dajanji znamenj, dolžán, odpravljati nedostatke (pomanjkljivosti), če jih kaj zapazi, in kadar bi prišla potreba, tudi sam dati znamenje, kakoršno je prav.

§. 10.

Dolžnost pokorovati znamenjem.

Vsacega človeka železnocestne službe, bodi si katere koli častne stopinje, veže dolžnost, nemudoma ter brez pomisleka storiti, kar mu velé znamenja.

Ostro se kaznuje vsako obotavljanje, vsaka neglédnost (nemarnost) v izpolnjevanji danega znamenja.

B. Zvrševanje znamenj.

§. 11.

Znamenja za lokomotivne vožnje.

Vse, kar je tu spodaj ustanovljeno o železnocestnem vláku, treba da veljá tudi o lokomotivah, katere tekó prazne ali s plugi za sneg i.t.d., sploh o vsaki lokomotivni vožnji, bodi si nje namera kakoršna koli.

I. Znamenja od nacistnega osebja.

§. 12.

Splošna naznačila.

Znamenja od nacistnega osebja so tista, katera to osebje daje z vidnimi znamenili in s pókalko kapico.

Vsa vidna znamenja je vselej dajati s tacega mesta železne ceste, katero se dá mašinskemu osebju že od daleč lahko ugledati.

Osebje na postajah naj se tudi smatra za nacistno osebje, in zato naj vsa naslednja določila tako na tanko izpolnjuje, kakor nacistno osebje.

§. 13.

Znamenja, naj vlak obstoji.

Znamenja, da je treba vlak ustaviti, dajó se tako:

- a) V okrogu se maha z razprostrtim ročnim prapórcem.
- b) V okrogu se maha z ročnim kolútom.
- c) V okrogu maha znamenjáč s svojima rokama ali s čím drugim, če nema pri sebi prenosnega znamenila. Ob vseh teh trijih slučajih se znamenjáč obrne proti tekočemu vlaku.
- d) Zasadí se ročni kolút v sredo koleje ter kolútna ploskev se dene pravokótno s kolejo.
- e) Na stéžnu se leséna roka dene v vódoléžnost.

- f) Rdeča luč ročne svetilnice se drži proti vlaku.
- g) V okroglu se maha sè vsako lučjo proti vlaku, če nij rdeče luči.
- h) Postavi se svetilnica v sredo koleje ali na občestje (prostor, po katerem se hodi ob železnici), in rdeča luč naj svéti proti vlaku.
- i) Pritrdijo se pókalne kapice na stikalíških posameznih šín desne strani, če se pogleda od vlaka.

(Praviloma je dovolj, da se pókalne kapice pritrdijo po dve, po dve do tri šinske dolžave náravno.)

§. 14.

- Znamenja, naj vlak obstojí, dajó se tedaj:
- a) Če kaka zapreka, na pr. dva vlaka naproti si tekoča po isti koléji, ali stoječ vlak, ali voz, ali kaka okvarba i. t. d. pretí z opásnostjo (nevarnostjo), ako bi se dalje vozilo, ali če dalje voziti brani.
- b) Če vlak za drugim vlakom, kateri je odšel pred njim, priteče v pet minutah ali še poprej.
- c) Če osebje na vlaku dá znamenje, naj vlak obstojí, a mašinski voditelj ne zapazi tega znamenja.
- d) Če se na vlaku samem opazi kaj tacega, kar pretí z opasnostjo, ako bi vožnja dalje tekla.
- e) Če se je vlaku nasprotno vozno znamenje dalo z električnimi udarjáli ob zvonec.
- f) Če sta se z električnimi udarjáli ob zvonec dali dve vozni znamenji, kateri značita, da si dva vlaka naproti tečeta po isti koléji.
- g) Če je vlak odšel in potem je postaja zaslišala znamenje z udarjálom ob zvonec: „vse vlake je ustaviti.“
- h) Če je vlak odšel in potem je postaja zaslišala znamenje z udarjálom ob zvonec: „**utekli vozovi**“ ter je železnica tako nagnena ali sapa tako vleče, da ti vozovi tekó proti vlaku.

Kedáj se dajó znamenja, naj vlak obstojí.

Ako znamenjáč ne more ostati ondi, kjer je dati znamenje, veléče, da bi se vlak ustavil; ako se vidno znamenje ne dá z vlaka že 200 sežnov daleč zapaziti, torej tudi ob megli, ob močnem dežji, ob metéži, ob práhu in sploh, kadar se daleč ne vidi: tedaj je vselej treba, pred vidnimi znamenji, položiti pókalna znamenja.

Ker bi se utegnulo pripetiti, da bi katera pókalna kapica ne hotela pókniti, naj se položita vselej konči (vsaj) po dve pókalni kapici.

Poleg pókalnih znamenj treba vedno tudi vidna znamenja rabiti, če tega okoljnosti ne ubranijo.

Vselej, kadar se potrebno zdí znamenje, veléče, da bi se vlak ustavil, dati ga je konči 300 sežnov **pred** zapreko, zaradi katere je vlak ustavljeni, naj se kakšen vlak pričakuje ali ne, ter vidno bodi vlaku, če se dá, že 200 sežnov od ondod.

§. 15.

Znamenja v počasno vožnjo se dajó tako:

Znamenja v počasno vožnjo.

- a) Razprostrt prapórec se mirno drži v vodolézniosti in naopík proti ôsi železne ceste, a znamenjáč stojí pravokótno z osjó železnice, gledajoč proti vlaku.

- b) Ročni kolút se mirno drži s plóskvijo k vlaku obrneno, a znamenjáč stojí pravokótno z osjó železnice, gledajoč proti vlaku.
- c) Ročni kolút se v občéstje tako zasadí, da je njegova plóskvev pravokótna s kolejo.
- d) Roka na stežnu se za 45 stopinj obrne nizdolu, in to na desni stráni, če se pogleda od vlaka.
- e) Znamenjáč iztegne obe svoji roki, stoječ pravokótno z osjó železnice in gledajoč proti vlaku.
- f) Proti vlaku se obrne zelena luč svetílnice, ali se svetílnica tako postavi na občéstje, da vlaku svéti zelena luč.

§. 16.

Znamenja v počasno vožnjo se rabijo :

- a) Če stanje železne ceste, slaba mesta vrhnjega dela, naredbe in drugi uzroki ne dadé voziti z navadno hitrostjo.
- b) Če vlak za drugim vlákom, kateri je odšel pred njim, priteče v 10 minutah ali še poprej.
- c) Če osebje na vlaku dá znamenje v počasno vožnjo, česar mašinski voditelj nij zapazil.
- d) Če se vlak bliža postaji ali razcéstju.

Vselej, kadar se potrebno zdí znamenje v počasno vožnjo, dati ga je konči 200 sežnov **pred** tistim mestom, koder je počasi voziti, ter vidno bodi vlaku, če se dá, že 200 sežnov od ondod.

Nedostatna mesta železnice naj se tako zaznamenávajo, da se konči 200 sežnov pred dotičnim mestom na obeh stranéh zasadí kolút, kateri ima rdečo plóskvev venkaj a belo plóskvev k pokvarjenemu mestu obrneno.

Kadar bi vlak takšno pakvarjeno mesto mogel preteči samo z največjo pazljivostjo, tedaj mu je po propisu dati znamenje, da se ustavi, in osebju vlaka naj se potlej ustno vse dopové.

§. 17.

Znamenja, da je cesta vozna, dajó se tako :

- a) Ročni prapôrec se ob njegovi palici ovít v desni roki drží po konci ob telesu.
- b) Ročni kolút se v desni roki drží po konci ob telesu, plóskvev mu obrniviš vzpóredno sè železnico.
- c) Znamenjáč obé svoji roki dene nizdolu ob telesu.

(Ob teh treh slučajih bodi znamenjáč obrnen k železnici.)

- d) Leséna roka na stežnu se za 45 stopinj vzdigne k višku, in to na desni strani, če se pogleda od vlaka.
- e) Bela luč svetílnice se mirno drží proti vlaku.

Znamenje, da je cesta vozna, treba dati vsacemu vlaku, kateri se bliža, in sicer tedaj, če je železnica v dobrem stanji ter nobena zapreka vlaku ne brani brezopásne vožnje.

Kedáj se rabijo znamenja v počasno vožnjo.

Znamenja : „Odrpta cesta.“

II. Znamenja na postajah in razcestjih

§. 18.

Postajsko osebje ima dolžnost, poleg tencega izpolnjevanja določil, veljavnih nacist-nemu osebju, tudi še zvrševati naslednja znamenja :

Dolžnosti postaj-skega osebja.

Bávi naj se torej s tem :

- a) Sè znamenji, katera je dajati ob vvozu v postaje ter na razcestjih.
- b) Sè znamenji, katera kažejo, kako stojé zakréti.
- c) Sè znamenji, dajanimi občinstvu in osebju na vlaku mej pomudo v postajah.
- d) Sè znamenji za presukavanje vlakov na kolodvorih.

1. Trdno stojéca znamenja, s katerimi se postaja zaščíti (zavárnuje.)

§. 19.

V znamenja, s katerimi se postaja zaščíti, služijo ali veliki obračalni kolúti ali premične lesene roke, katere je postaviti na obe strani vsake postaje, tudi po vseh razcestjih in razkrižjih.

Kako se dajo zna-menja, s katerimi se postaja zaščíti.

Znamenje: „**Prepovedan vvoz.**“

Znamenje, naj vlak obstojí, ker je vvoz prepovedan, daje se tako, da se plóskav obračalnega koluta postavi pravokótno s koléjo, ali da se pri znamenjih z lesenima rokama pokaže vodolézna roka.

Ob teh obeh slučajih se po noči rdeča luč obrne proti vlaku, katerega je treba ustaviti, ter za prigled se proti postaji ali proti razcestju pokaže bela luč.

Znamenje: „**Odprt vvoz.**“

To znamenje se daje tako, da se obračalni kolút postavi vzpóredno sè železnico, ali da se pri znamenjih z lesenima rokama pokaže za 45 stopínj k višku obrnena roka, in to na desni strani, če se pogleda od vlaka.

Ob teh obeh slučajih se po noči zelena luč drží proti vlaku, ter za prigled se proti postaji ali proti razcestju pokaže tudi zelena luč.

§. 20.

Znamenja postaji v zaščító je postavljati do 250 sežnov daleč od tam, kjer je ostína (špica) izkrajnjega zakréta na dotični postaji, od razcestja ali razkrižja, ter naj bodo vlaku vidna, če se dá, že 200 sežnov od ondod.

Kam je postavljati znamenja postaji v zaščító.

Bliže, a ne čez 150 sežnov blizu od zgoraj zaznamenánih mest se smejo postavljati samo ob posebnih slučajih, katere opravičuje neogibna potreba, in tedaj naj se že poprej poskrbí, da vlaki, kadar znamenje, postajam v zaščító dano, pokaže: „prepovedan vvoz,“ vselej že 250 sežnov daleč pred njim dobodo znamenje „v počasno vožnjo.“

§. 21.

Znamenja postaji v zaščító naj praviloma pred postajami kažejo: „Prost vvoz,“ a pri razcestjih in razkrižjih, katera so si v ravni léži, naj kažejo: „prepovedan vvoz.“

Kako naj kažejo znamenja postaji v zaščító.

Na razcestjih in na razkrižjih, katera so si v ravni léži, naj znamenja postaji v zaščító vedno tako kažejo, da vselej samo en vlak najde odprto cesto.

Praviloma naj se kolodvor drží tako odprt občenu, kakor da bi se pričakoval kakšen vlak.

Kolodvor je treba vselej zaščititi sè znamenjem, postaji v zaščito danim, če je kateri koli uzrok, da bi kakšen vlak ne mogel vanj priti ali skózenj teči, in to tudi ta čas, kadar se nij nobenega vlaka nadejati.

§. 22.

Prigledna žvenketála.

Znamenjem postaji v zaščito treba da se pridadá električna prigledna žvenketála, katera zažvenketajo, kadar táko znamenje pokaže: „prepovedan vvoz“, ter naj se glásijo, dokler trpi to znamenje.

§. 23.

Kaj znači nerazsvetljeno znamenje postaji v zaščito.

Vsako znamenje postaji v zaščito, ako se najde nerazsvetljèno ob taki dobi, ko mu je razsvetljenemu biti, naj veljá za znamenje, da treba vlak ustaviti.

§. 24.

Kaj treba storiti, kadar se ne more na daleč videti.

Kadar se s kakoršnega koli uzroka tako malo na daleč vidi, da znamenja, postaji v zaščito danega: „prepovedan vvoz,“ tekoči vlak ne more konči 100 sežnov daleč zapaziti, naj se rabijo pókalne kapice.

§. 25.

Kaj treba storiti, ako znamenja postaji v zaščito niso rabna.

Ako znamenja postaji v zaščito niso rabna, naj se primerna znamenja z drugjé ukazanimi znamenili ob pravem času dadé, če so potrebna.

§. 26.

Kaj je storiti ob znamenji: „prepovedan vvoz.“

Kadar se zapazi znamenje: „prepovedan vvoz,“ treba na vlaku storiti vse, kar je pripravno, da ga ustavi še pred znamenjem, danim postaji v zaščito, in potem naj stoji, dokler nij znamenja: „Odprt vvoz,“ ali dokler se kako drugače brezdvomno ne pokaže od take strani, od koder so ta znamenja veljavna, da sme dalje teči.

§. 27.

Ustavljene vlake treba zaščititi.

Kateri vlak koli je ustavilo znamenje, dano postaji v zaščito, vsacega naj proti vlakom za njim, če se jih je nadejati ali ne, nemudoma na propisano daljavo zaščitijo znamenja, vlake ustavljajoča.

2. Znamenja na ogibah.

§. 28.

Znamenje, da je ogiba namaknena v glavno koléjo.

Po dnevi in po noči je videti naopík stoječe, belo, a kadar vlak teče proti ostini zakréta, tedaj zeleno, podólgovato četverokójtje.

§. 29.

Znamenje, da je ogiba namaknena v stransko koléjo, v razcestje ali krivúljo.

Po dnevi in po noči je videti ali:

svetel, po šújci postavljen robátnik, ali belo strelo.

Šujca robátnika nizdolu obrnena,

strelna koníca (špica), kažeta, kam se odceplja stranska koleja, razcéstje, krivúlja.

§. 30.

Pri ogibah, na troje razdeljenih, kaže znamenje :

„Ogiba v glavni koléji,“

da je na srednjo kolejo namaknena ogiba.

Znamenje pri ogibah, na troje razdeljenih.

§. 31.

Po ogibah je z manjšo nego z navadno hitrostjo in s povéčano pazljivostjo voziti zaradi opásnostij, katere se na njih utegnejo pripetiti.

Kako je voziti po ogibah.

Vsak železnocestni uslužbljenec, kateremu je naročeno, ogibe namíkati, treba da na ogibah, kadar vlak teče proti njih ostíni, dá propisano znamenje počasne vožnje.

3. Znamenja na vodnih žerjavih.

§. 32.

V znamenje, da je občevanje zaprto zaradi tega, ker na vodnem žerjavu povprek molécevi, skozi katere izteka voda, svetílnica, na glavo vodnega žerjava devéna, kaže rdečo luč na obé gledí vožnje.

Kako je dati ta znamenja.

4. Znamenja z postajskim zvoncem.

§. 33.

Znamenja s postajskim zvoncem se dájó tako :

Kaj znamenja zná-
čijo.

a) „Vlak skôraj odide.“

Zvonjenje brez presledka z enim posameznim udarcem na konci.

b) „Séde naj se.“

Zvonjenje brez presledka z dvema posameznima udarcema na konci. To znamenje potnike sklicuje, naj stopijo v vozove.

c) „Odvoz.“

Zvonjenje brez presledka s tremi posameznimi udarci na konci. To znamenje velewa, naj vlak odide.

§. 34.

Znamenje „Vlak skôraj odide“ treba dati končí deset minut pred določenim časom, v katerem vlak odide.

Dobe, ob katerih se dájó znamenja s postajskim zvoncem.

Znamenje „Séde naj se“ treba dati kar se najdalje more pred določenim časom, v katerem vlak odide, a nikoli ne več nego pet minut poprej.

Znamenje „Odvoz“ bodi tikoma pred odhodom samim.

Če je določeno, da vlak postojí menj nego deset a več nego pet minut, tačas je znamenje „Vlak skôraj odide“ treba takój dati, kakor se vlak od daleč prikaže.

Če je določeno, da vlak postojí pet minut ali menj, tačas utegne izostati znamenje „Vlak skôraj odide,“ a znamenje „Séde naj se“ treba takój dati, kakor se vlak od daleč prikaže.

Vlakom, kateri ne vozijo ljudij, naj se s postajskim zvoncem dasta samo znamenji „Vlak skôraj odide“ in „Odvoz.“

V preizredno znamenje, da vlak obstojí, utegne služiti hitro zvonjenje brez presledka s postajskim zvoncem.

Vlakom, kateri skozi postajo upravičeni tekó, da nič ne postojé, nij treba znamenj dajati s postajskim zvoncem.

5. Znamenja, kadar se vozovi presukávajo.

§. 35.

Kako se je mej
sajboj razumeti,
kadar se vozovi ali
vlaki presukávajo.

Kadar na kolodvorih vozove ali vlake presukávajo ljudje, konji ali lokomotive, tedaj se po dovoljnem poprejšnjem ustnem dogovoru sè známenjsko piščáljo ali známenjskim rogom dájó potrebni ukazi, a tudi se ob enem rabi po dnevi ročni prapôrec a po noči ročna svetíllica.

§. 36.

Kaj znáčíjo zna-
menja ob presu-
kávánji.

Znamenja se ob presukávánji tako dájó:

a) „Naprej.“

Dolg glas s piščáljo ali z rogom, a poleg tega se po dnevi nad glavo s praporcem maha v tisto stran, kamor je premíkanje ukazano;
po noči se z belo lučjo ročne svetílnice nad glavo maha v tisto stran, kamor je premíkanje ukazano.

b) „Nazaj.“

Dva kratka glasova s piščáljo ali z rogom, a poleg tega se po dnevi s prapôrcem nizdolu maha v tisto stran, kamor je premíkanje ukazano;
po noči se z belo lučjo svetílnice nizdolu maha v tisto stran, kamor je premíkanje ukazano.

c) „Počasi.“

Več dolgih glasov s piščáljo ali z rogom; poleg tega po dnevi tudi propisano, z ročnim prapôrcem dano znamenje počasne vožnje;
po noči je ročno svetílnico naopík gori in doli premikati proti lokomotivnemu voditelju.

d) „Stojte.“

Več kratkih glasov s piščáljo ali z rogom; poleg tega po dnevi tudi propisano, z ročnim praporcem dano znamenje, „da je treba ustaviti“;
po noči je belo luč svetílnice v okrogu sukati proti lokomotivnemu voditelju.

Opomnja. „Naprej“ znači tisto stran, kamor mašina vleče težo, katera se premíče, a „Nazaj“ óno stran, kamor se teža rine.

III. Znamenja na vlakih.

§. 37.

Znamenja na vlak
po dnevi.

Vlak po dnevi sicer sam ob sebi kaže, kje mu je čelo a kje konec ter kam teče.

A vendar je tudi po dnevi na zgornjih ogléh zadnje strani poslednjega voza treba prižgati dve známenjski svetílnici, da more osebje na lokomotivi in na vlak
laže zapaziti, ko bi se vlak morebiti pretrgal.

§. 38.

Vlaki, po noči tekoči, zaznamenavajo svojo vožnjo tako:

Znamenja na vlaku
po noči.

Na železnici ene koléje:

- a) Spredaj z dvema, na obeh stranéh lokomotive prižganima rdečima lučima, obrnenima tja, kamor vožnja méri.
- b) Zadaj z dvema rdečima lučima na zgornjih ogléh zadnje sténe poslednjega voza, in globoče pod njima z rdečo lučjo, tako devéno, da vse tri luči delajo trikótje.

Na železnici dveh koléj:

- c) Obe sprednji rdeči luči se nadoméstita z belima.
- d) Zadnji luči ostaneta, kakor na železnici ene koléje.

§. 39.

Obojestranski svetílnici zgoraj na zadnjem delu poslednjega voza ob enem naprej svétita z belo lučjo, da more osebje s tega za trdno videti, da se noben voz nij odtrgal od vlaka.

Nočno znamenje
na poslednjem vo-
zu, svetéce naprej.

§. 40.

Kadar lokomotiva teče prazna, treba ista znamenja deti nekoliko na mašino, nekoliko na tender.

Znamenja na teko-
čih praznih loko-
motivah.

§. 41.

Vlakom ali mašinam, na železnicah dveh koléj po nepravi koléji tekočim, naj se po dnevi ročni kolút, oziroma odbojni kolút dá na sprednjo stran; a po noči je treba, kakor na železnicah ene koléje, na sprednjo stran deti dve rdeči luči.

Znamenja, kadar
vožnja teče po
nepravi koléji.

§. 42.

Če je vlaku izpremeníti glèd (Richtung) svoje vožnje, naj se mu njegova znamenja na čelo in na konec primerno denó po zgornjih določilih izpremenjene vozne glédí.

Znamenja ob izpre-
menjeni vozni
glédí.

Kadar se vozovi presukávajo, naj spremlja vsak zadnji voz vselej kak uslužbljenec, kateri z ročnimi znamenji kaže, kako se presukávanje premiče.

§. 43.

Vlaku, v isto glèd nasledujočemu, naj služijo ta znamenja:

- a) Po dnevi ročni kolút, oziroma odbojni kolút pride v levo stran zadnjega vlakovega dela.
- b) Po noči se rdeča luč na levem oglu zadnjega voza nadomesti sè zeleno lučjo.

Znamenja vlaka,
v isto glèd nasle-
dujočega.

§. 44.

Vlaku, v nasprotno glèd tekóčemu, naj služijo ta znamenja:

- a) Po dnevi se na zadnji del vlaka deneta dva ročna kolúta, oziroma odbojna kolúta.
- b) Po noči naj se rdeča luč na levem oglu zadnjega voza nadomesti z belo lučjo.

Znamenja vlaka,
v nasprotno glèd
tekóčega.

§. 45.

Znamenja na po-
močni ali priprežni
mašini.

Kadar se pomočna ali priprežna mašina vrača v postajo, od koder je bila privzeta, naj ta mašina, oziroma vlak, ima znamenja tacega vlaka, kateri teče pozneje v nasprotno gléd.

IV. Znamenja s parno piščaljo.

§. 46.

Kaj znamenja zna-
čijo

Znamenja, katera je dati s parno piščaljo, značijo to:

a) „Pozor“ ali „Odvoz.“

Na dolgo zategnen zvižg.

b) „Zavóre pritisniti.“

Kratki ponávljani zvižgi.

c) „Zavóre odmečiti.“

Dolg zvižg, za njim dva kratka.

d) Če parna piščal zapoje zato, ker je nategnil známenjski konopec, to je lokomotivnemu voditelju svarljivo znamenje, vsled katerega naj regulator na mašini zapre ter naredí, kar ustreza okolnostim.

§. 47.

Raba parne piščali.

Parna piščal bodi lokomotivnemu osebju ter nekoliko tudi osebju na vlaku za priròk (pripomoček), s katerim se dajó propisana znamenja. Lokomotivno osebje naj jo rabi, da osebju na vlaku dopoveduje ter da svarí osebe na železni cesti; a osebje na vlaku naj tudi, kadar in kolikor se dá, známenjski konopec natégnivši, z njenim zvižgom budí pozornost lokomotivnemu osebju.

§. 48.

Znamenje, predno
lokomotiva začne
teči.

Lokomotivni voditelj naj znamenje „Pozor“ dá vselej, predno namerja lokomotivo kam premekniti.

§. 49.

Raba známenjskega
konopca.

Znamenjski konopec naj pri ljudovoznih vlakih seza do mesta zadnje zavóre.

Pri zmešanih vlakih treba da čez vlak seza toliko, kolikor dadé razmere. A zmirom naj bodeta, kakor tudi pri teževoznih vlakih, parna piščal in mesto vlakovega voditelja v zvezi sè znamenjskim konopcem.

V. Znamenja osebja na vlaku.

§. 50.

Kaj znamenja zna-
čijo.

Znamenja osebja na vlaku so:

a) „Pozor“ ali „Odvoz.“

Dolg glas sè známenjsko piščalj, ali znamenjskim rogom.

Če vlak teče, tedaj se znamenje „Pozor“ dá tudi tako, da se známenjski konopec nategne ter zaradi tega zapoje parna piščal.

b) „Stoj!“

Večkrat na kratko zapoje známenjska piščal ali známenjski rog, v okroglu se maha z razprostrtim ročnim prapórcem ali s čim drugim, če nij prapórea;

mirno se préd-se drží rdeča luč ročne svetílnice ali se maha sè vsako lučjo.

c) „Počasi.“

Večkrat na dolgo zapoje známenjska píščal ali známenjski rog; mirno se préd-se razprostrti ročni prapôrec drží vodolézno ter naopík proti železnocestni osi;

mirno se préd-se drží zelena luč ročne svetílnice.

d) „Vlak se je pretrgal.“

Zdaj na dolgo zdaj na kratko zapoje známenjska píščal ali známenjski rog.

Okoljnostim ustrežajoče znamenje z ročnim prapôrcem ali z ročno svetílnico, da je namreč treba „počasi voziti“ ali „vlak ustaviti.“

§. 51.

Zgoraj oménjena znamenja s píščáljo ali rogom je vedno in vselej rabiti; konopec na vlaku naj služi, kjer koli more, a poleg tega naj bodo tudi znamenja z ročnim prapôrcem in z ročno svetílnico.

Načelo o rabi posameznih znamenil.

§. 52.

Kadar parna píščal zapoje, ker se je nategnil známenjski konopec, naj to bode lokomotivnemu voditelju svarilno znamenje, in zato je vselej ob enem dati potrebna znamenja s píščáljo ali z rogom in z ročnim prapôrcem ali z ročno svetílnico.

Známenjski konopec se rabi ob enem z ostalimi znamenili.

§. 53.

Kadar vlak ali neki del vlaka zaradi česar koli obstojí na odprti železni cesti ali pred znamenjem, danim postaji v zaščíto, treba da zadnji spremljáč vlaka takój ter brez odlaganja, naj se pričakuje kak nasledujoč vlak ali ne, dá nacestnemu osebju ukazano znamenje, da je vlak ustaviti, kar je s primernimi znamenili in pókalnimi kapicami storiti v propisanem oddalji zad za stoječim vlakom, ali priréditi, da to znamenje nacestni uslužbljenci dadé po polnem dobro in gotovo.

Naredbe, kadar je vlaku obstati na odprti železni cesti.

Voditelj vlaka je o tem najostreje odgovoren, ter enako mu je skrbeti, da se vlak tudi spredaj zaščíti zaradi vlakov, proti njemu tekočih.

§. 54.

Če vlak, zaradi česar koli, ne more teči hitreje, nego tako, da ga dohaja hiter moški korak, treba da tist vlakov spremljáč, kateri je na njegovem zadnjem konci, z njega stopi in s saboj vzame znamenila, kakoršna zahteva doba dneva, in da za vlakom takój položí dve pókalni kapici, ter najbližjemu stražniku to naznani in poleg tega tudi pové, kaj vse to znači.

Naredbe, kadar je vlak prisiljen, počasi voziti.

§. 55.

Kadar počí kako pókalno znamenje, kadar znamenje, da je vlak treba ustaviti, pride z odprte ceste, z vlaka ali iz postaje, naj se voditelj vlaka poprime vseh prirokov, kolikor mu je danih, da vlaku mahoma ter do dobrega oblada hitrost, in v to naj tudi vlakovo osebje pozove sè znamenjem: „zavóre pritisnite!“

Dolžnosti mašinskega in vlakovega osebja.

Vlakovi spremljáči, kateri slišijo kako pókalno znamenje, ali kateri znamenje, da je vlak treba ustaviti, vidijo z odprte ceste, z vlaka ali iz postaje, naj takój, ne čakáje, da píščal zapoje v znamenje: „zavóre pritisnite!“; hité pritisniti zavóre in potem naj vlakovej lokomotívi mahoma dadé propisana znamenja.

§. 56.

Kaj je storiti, kadar so si znamenja mej saboj v križ.

Če se z istega mesta ob enem dadé znamenja, katera so si mej saboj v križ, naj se storí tisto, kar veleva važnejše znamenje.

Vsako dvomno znamenje treba vselej na opásnejšo (nevarnejšo) stran razumeti.

VI. Znamenja, gredoča skozi železnocestne črte.

§. 57.

Električna udarjála ob zvonec.

Znamenja, gredoča skozi železnocestne črte dajó se z električnimi udarjáli ob zvonec.

§. 58.

Započetki in končine železnocestnih črt.

V začetek železnih cest po kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, ustanavlja se: **Dunaj**, a železnih cest po deželah ogerske krone: **Pešta**.

V končine vkupnih železnic se ustanovljajo:

Košiško-Boguminski železnici: **Bogumin**;

južno-vzhodni črti poobl. družbe c. kr. državne železnice: **Marhek**;

Dunajsko-Novosóony-ski črti poobl. družbe c. kr. državne železnice: **Bruk na Litavi**;

črtam poobl. družbe c. kr. južne železnice, in to:

črti od Dunajskega Novega mesta do Kaniže: **Dunajsko Novo mesto**;

črti od Pragarskega do Budima: **Čakovec**,

in črti od Zidanega Mosta do Siska: **Zagreb**.

Po sedaj se bodo končine novih vkupnih železnocestnih črt vedno ukazoma razglašale.

§. 59.

Znamenja z električnimi udarjáli ob zvonec so:

1. **Vlak teče proti končini črte.**

Po dva udarca ob zvonec v prestankih, in to trikrat zaporedoma.

2. **Vlak teče proti začetku črte.**

Po trije udarci ob zvonec v prestankih, in to trikrat zaporedoma.

3. **Vlák ne pojde proti končini črte.**

Po dva udarca in potem en udarec ob zvonec (●●—●) v enakih prestankih, trikrat zaporedoma.

4. **Vlak ne pojde proti začetku črte.**

Po trije udarci in potem en udarec ob zvonec (●●●—●) v enakih prestankih, trikrat zaporedoma.

5. **Mašina naj pride.**

Po pet udarcev ob zvonec v prestankih, in to trikrat zaporedoma.

6. **Mašina z delavei naj pride.**

Po pet udarcev in potem en udarec ob zvonec (●●●●—●) v enakih prestankih, trikrat zaporedoma.

Znamenja z električnimi udarjáli ob zvonec.

7. Vse vlake je ustaviti.

Po trije in potem dva udarca ob zvonec (●●●—●●●) v enakih prestankih, to konči (vsaj) štirikrat zaporedoma.

8. Utekli vozovi.

Po štirje udarci ob zvonec v enakih prestankih, in to štirikrat ali večkrat zaporedoma.

9. Znamenje o poludne.

Dvanajst udarcev ob zvonec brez prestanka vmes.

10. Vlaku po nepravilni koléji teče proti končini črte.

Po dva udarca in potem pet udarcev ob zvonec (●●—●●●●●) v enakih prestankih, to trikrat zaporedoma.

11. Vlaku po nepravilni koléji teče proti začetku črte.

Po trije udarci in potem pet udarcev ob zvonec (●●●—●●●●●) v enakih prestankih, to trikrat zaporedoma.

§. 60.

Znamenji z udarjalom ob zvonec: „Mašina naj pride,“ in: „Mašina z delavci naj pride“, treba iz postaje zopet vrniti nazaj, v oznanilo, da se je razumelo, kaj veli.

Potrdilo zvončnih znamenj.

§. 61.

Prestanka mej posameznimi, v eno združavo spadajočimi udarci ob zvonec ne bodi izpod dve sekundi, a prestanka mej posameznimi združavami enega znamenja ne izpod šest sekund.

Prestanki mej posameznimi zvončnimi udarci.

Zvonilo se v drugi udarec ne sme kreniti, če se prejšnji udarec še nij slišal.

§. 62.

Če na glasobudnem aparatu čisto izostanejo zvončna znamenja, ne sme se zaradi tega prekiniti začeto dajanje zvončnega znamenja, nego treba ga je zvršiti z dostojnimi prestanki.

Zvršitev pričeti zvončnih znamenj.

§. 63.

Kjer se stekajo razne zvončne znamenjske črte, ali kjer sicer blizu vkupe stojé aparati raznih črt, naj se po glasu, udarci in številu zvoncev tako razlikujejo, da se sluh ne more zmotiti, katera črta daje znamenje.

Razločevanje raznih zvončnih znamenjskih črt.

VII. Potrjevalna znamenja.**§. 64.**

Potrjevalna znamenja dajó znamenjski stéžni (drevea), katerih vsak ima po dve premični leseni roki, in te se dadé trojno postaviti:

vodoléžno,

45 stopínj nizdolu, in

45 stopínj k višku,

Znamenjski stéžni s premičnima rokama in z barvastimi lučmi.

kar znači:

„Stoj,“

„Počasi,“

„Odprta cesta.“

Po noči se ob enem dadé dotične barvaste luči.

§. 65.

Znamenja sè stéžni se tako dajó:

„Stoj.“

Roka na stéžnu stoji vodolézno, na desno, gledáje od vlaka.

Po noči se prikaže rdeča luč.

„Počasi.“

Roka na stéžnu je za 45 stopínj nizdolu, na desno, gledáje od vlaka.

Po noči se prikaže zelena luč.

„Odprta cesta.“

Roka na stéžnu je za 45 stopínj k višku, na desno, gledáje od vlaka.

Po noči se prikaže bela luč.

§. 66.

Po noči bodi rdeča luč vidna, obrnena v tisto stran, kamor méri vožnja.

§. 67.

Kakor se na zvonci oglási vozno znamenje, mahoma naj stražnik po dnevi in po noči dotično roko na stéžnu dene tako, da kaže „Odprto cesto,“ če je njemu odkazani kos železne ceste odprt na tisti koléji, po kateri teče bližajoči se vlak,

roko naj dene tako, da kaže „Počasi,“ ako je treba, da vlak počasneje teče,

roko naj dene vodolézno, ako je treba, da vlak obstojí.

Vsakakor naj roko mahoma dene tako, da vlaku veléva, „naj se ustavi,“ kadar vlak odide mimo njegovega mesta, ter naj to znamenje potem še pet minut kaže ustavílo, a v naslednjih pet minutah ga je nadomestiti sè znamenjem počasne vožnje.

§. 68.

Ako ob tacem času, ob katerem je pričakovati kacega pravilnega vlaka, na stojališči katerega stražnika zvončno znamenje ne bi zapelo, naj stražnik, če je njemu odkazana cesta vozna, dá znamenje „Odprta cesta,“ ali po okoljnostih znamenje „Počasi,“ in to znamenje naj kaže dotle, dokler vlak mimo ne odide, ako na njegovem kosu nij zaprek, zahtevajočih znamenje, da „vlak obstojí.“

§. 69.

Ako bi na železnocestnih koséh ene koléje zvončna udarjala vlake napovedala od obeh straníj ob enem, naj se obe leseni roki mahoma tako deneta, da kažeta, „naj se vlak ustavi.“

Znamenja z rokama stéžnov.

Nočna znamenja v tisto stran, kamor vlak teče.

Raba potrj eválnih znamenj.

Kaj je storiti, če nij nič zvončnega znamenja.

Kaj je storiti, kadar je na železnici ene koléje ob enem več zvončnih znamenj.

Dodatek,

v katerem so

po nekaterih železnicah še zdaj navadna znamenila z njih rabo vred, ki se še dopuščajo, dokler se kako drugače ne ukaže.

K §. 3.

Vidna (optična) znamenila so:

Vidna znamenila.

Po dnevi.

Vidni telegraf, narejen iz stéznov s premíčnimi koši, križnimi kolúti, plòskimi kolúti in lesénima rokama.

Po noči.

Svetílnica v znamenje, da je postaja v zaščíti. Svétí na štíri razne straní, ter se dá tako obračati, da pokaže najprvo rdečo luč, a če se obrne v nasprotno stran, pokaže belo, in če se zopet obrne, pokaže zeleno, ter z nasprotne straní belo, skozi prevotljêno zaslonílo svetéčo luč.

Svetílnica vidnega telegrafa. Svétí na dve razni straní ter je tako narejena, da pokaže, kakor je treba, rdečo, zeleno in belo luč.

K §. 14.

Znamenja, naj vlak obstojí, dajó se tedaj:

Kedáj se dajó znamenja, naj vlak obstojí.

Če se je vlaku nasprotno vozno znamenje dalo z električnimi udarjáli ob zvonec ali z vidnimi znamenji, tekočimi skozi železnocestno črto.

Če so električna udarjála ob zvonec dala dve vozni znamenji ali če dve skozi železnocestno črto tekoči vidni znamenji pokažeta dve vozni znamenji, kateri pripovedujeta, da si po isti koléji dva vlaka nasproti gresta.

K §. 19.

Znamenje „Odprt vvoz“ se daje tako, da se obračalni kolút postavi vzpóredno sè železnico, ali da se pri znamenjih z lesenima rokama pokaže za 45 stopínj k višku obrnena roka, in to na desni straní, če se pogleda od vlaka.

Kako se dajó znamenja, s katerimi se postaja zaščíti.

Ob teh obeh slučajih se po noči zelena luč drží proti vlaku, ter za prigled se proti postaji ali proti razcéstju pri kolútnem znamenji pokaže bela, skozi prevotljêno zaslonílo svetéča luč, a pri znamenji lesenih rok tudi zelena luč.

K §. 57.

Vidni telegraf in
kako ga je rabiti.

V znamenje, tekóče skozi železnocestno črto služi vidni telegraf. Dvojna je naprava dnevnih znamenj z vidnim telegrafom, in to:

- a) Stéžni, na vrhu s popréčnim brunom, od katerega visé koši, ki se vleko gori in doli, križni ali plòski kolúti.
- b) Stéžni, zgoraj na njih po dve leséni roki na isti osi, in vsaka teh rok se dá na štiri postavila zasukniti, namreč:

prvo postavilo: vodoléžno,

drugo postavilo: 45 stopínj k višku,

tretje postavilo: 45 stopínj nizdolu, in

četrto postavilo: naopík pod osjó.

Zadnje postavilo kaže, da nij od nikoder nobenega znamenja.

Vidne telegrafe je tako rabiti, kakor se tu niže pripoveduje, in pri znamenjih z njimi treba vsa postavila soditi z obrazom od začetka proti končini železne ceste obrnenim.

Znamenja z vidnimi telegrafi.

1. Vlák teče proti končini črte.

K višku potegnen koš.

K višku potegnen križni kolút.

K višku potegnen plòsk kolút, v katerem tičí na vsaki strani po en kolútec.

Leséna roka, na desni strani za 45 stopínj k višku obrnena.

Rdeča luč, obrnena tja, kamor méri vožnja, a bela luč, obrnena v nasprotno stran.

2. Vlák teče proti začetku črte.

Dva koša, na isti strani k višku potegnena.

Dva križna kolúta, na isti strani k višku potegnena.

K višku potegnen plòsk kolút.

Leséna roka, na levi strani za 45 stopínj k višku obrnena.

Rdeča luč, obrnena tja, kamor méri vožnja, a bela luč, obrnena v nasprotno stran.

3. Vlák ne pojde proti končini črte.

Koš, križni kolút k višku potézan in nizdolu spuščan, dokler se na sosednjem znamenjskem mestu začne tudi tako delati, in potlej naj znamenje miruje.

Leséna roka, na desni strani za 45 stopínj k višku vzdigovana in nizdolu spuščana, dokler se na sosednjem znamenjskem mestu začne tudi tako delati, in potlej naj znamenje miruje.

Rdeča luč, sè zaklônóm (Schirm) pokrívana in razkrívana, dokler sosednje znamenjsko mesto z belo lučjo pokaže isto znamenje, in potlej naj se luči zakrijejo.

4. Vlák ne pojde proti začetku črte.

Dva koša, dva križna kolúta na eni strani k višku potézana in nizdolu spuščana, dokler se na sosednjem znamenjskem mestu začne tudi tako delati, in potlej naj znamenje miruje.

Leséna roka, na levo stran za 45 stopínj k višku vzdigovana in nizdolu spuščana, dokler se na sosednjem známenjskem mestu začne tudi tako delati, in potlej naj znamenje miruje.

Rdeča luč, sè zaklônomo pokrívana in razkrívana, dokler sosednje známenjsko mesto z belo lučjo pokaže isto znamenje, in potlej naj se luči zakrijejo.

5. Mašina naj pride.

a) Če je treba, da pomočna mašina odide proti končini črte:

Dva koša, dva križna kolúta, na vsaki stráni eden k višku potegnen. Polovice piôskih kolútov z dvema kolútcema na sebi.

Lesena roka, na desni stráni za 45 stopínj k višku vzdignena, a druga za 45 stopínj nizdolu obrnena.

Zelena luč na končini tiste gledí, od koder se pomoči kliče. Vsako naslednje známenjsko mesto naj zeleno luč obrne naprej a proti zasabojnemu známenjskemu mestu belo luč.

b) Če je treba, da pomočna mašina odide proti započetku črte.

Dva koša, dva križna kolúta na eni stráni k višku potegnena, a en koš, en križni kolút na drugi stráni k višku potegnen.

K višku potegnena polovíca kolúta.

Lesena roka, na levi stráni za 45 stopínj k višku vzdignena, a druga za 45 stopínj nizdolu obrnena.

Zelena luč na končini tiste gledí, od koder se pomoči kliče. Vsako naslednje známenjsko mesto naj zeleno luč obrne naprej a proti zasabojnemu známenjskemu mestu belo luč.

Kazalo.

A. Splošna določila.

1. Kaj namérja dajanje znamenj.
2. Koliko vrst so znamenja.
3. Vidna znamenila.
4. Slišna znamenila.
5. Kedáj je rabiti dnevna, a kedáj nočna znamenja.
6. Kaj za trdno ustanovljena znamenja značijo ali kažejo po dnevi.
7. Kaj značijo nočna znamenja.
8. Kaj znači pókalno znamenje.
9. Odgovornost za rabo in vzdrževanje znamenil.
10. Dolžnost, pokorovati znamenjem.

B. Zvrševanje znamenj.

11. Znamenja za lokomotivne voznje.

I. Znamenja od nacestnega osebja.

12. Splošna naznačila.
13. Znamenja, naj vlak obstoji.
14. Kedáj se dajo znamenja, naj vlak obstoji.
15. Znamenja v počasno voznjo.
16. Kedáj se rabijo znamenja v počasno voznjo.
17. Znamenja: „Odperta cesta.“

II. Znamenja na postajah in razcestjih.

18. Dolžnosti postajskega osebja.
  1. Trdno stoječa znamenja, s katerimi se postaja zaščíti (zavaruje.)
  19. Kako se dajo znamenja, s katerimi se postaja zaščíti.
  20. Kam je postaviti znamenja postaji v zaščito.
  21. Kako naj kažejo znamenja postaji v zaščito.
  22. Prigledna žvenketála.
  23. Kaj znači nerazsvetljeno znamenje postaji v zaščito.
  24. Kaj treba storiti, kadar se ne more na daleč videti.
  25. Kaj treba storiti, ako znamenja postaji v zaščito niso rabna.
  26. Kaj je storiti ob znamenji: „prepovedan vvoz.“
  27. Ustavljenе vlake treba zaščítiti.

2. Znamenja na ogibah.

28. Znamenje, da je ogiba namaknena v glavno koléjo.
29. Znamenje, da je ogiba namaknena v razcestje ali krivúljo.
30. Znamenje pri ogibah na troje razdeljenih.
31. Kako je voziti po ogibah.

3. Znamenja na vodnih žerjavih.

32. Kako je dati ta znamenja.

4. Znamenja s postajskim zvoncec.

33. Kaj znamenja značijo.
34. Dobe, ob katerih se dajo znamenja s postajskim zvoncec.
5. Znamenja, kadar se vozovi presukávajo.
35. Kako se je mej saboj razumeti, kadar se vozovi ali vlaki presukávajo.
36. Kaj značijo znamenja ob presukávanji.

III. Znamenja na vlakih.

37. Znamenja na vlaku po dnevi.
38. Znamenja na vlaku po noči.
39. Nočno znamenje na poslednjem vozu, svetéče naprej.
40. Znamenja na tekočih praznih lokomotivah.
41. Znamenja, kadar voznja teče po nepravi koléji.
42. Znamenja ob izpremenjeni vozni glédi.
43. Znamenja vlaka, v isto gléd naslednjóčega.
44. Znamenja vlaka, v nasprotno gléd tekočega.
45. Znamenja na pomočni ali priprečni mašini.

IV. Znamenja s parno piščáljo.

46. Kaj znamenja značijo.
47. Raba parne piščáli.
48. Znamenje, predno lokomotiva začne teči.
49. Raba známenjskega konopca.

V. Znamenja osebja na vlaku.

50. Kaj znamenja značijo.
51. Načelo o rabi posameznih znamenil.
52. Známenjski konopec se rabi ob enem z ostalimi znamenili.
53. Naredbe, kadar je vlaku obstati na odperti železni cesti.
54. Naredbe, kadar je vlak prisiljen počasi voziti.
55. Dolžnosti mašinskega in vlakovega osebja.
56. Kaj je storiti, kadar so si znamenja mej saboj v križ.

VI. Znamenja, gredoča skozi železocestne črte.

57. Električna udárjala ob zvonec.
58. Započetki in končine železocestnih črt.
59. Znamenja z električnimi udárjáli ob zvonec.
60. Potrdilo zvončnih znamenj.
61. Prestanki mej posameznimi zvončnimi udarci.
62. Zvršitev pričetih zvončnih znamenj.
63. Razločevanje raznih zvončnih známenjskih črt.

VII. Potrjevalna znamenja.

64. Známenjski stéžni s premičnima rokama in z barvastimi lučmi.
65. Znamenja z rokama stéžnov.
66. Nočna znamenja v tisto stran, kamor vlak teče.
67. Raba potrjevalnih znamenj.
68. Kaj je storiti, če nij nič zvončnega znamenja.
69. Kaj je storiti, kadar je na železnici ene koléje ob enem več zvončnih znamenj.

Dodatek,

v katerem so po nekaterih železnicah še zdaj navadna znamenila z njih rabo vred, ki se še dopuščajo, dokler se kako drugače ne kaže.

- K §. 3. Vidna znamenila.
- K §. 14. Kedáj se dajo znamenja, naj vlak obstoji.
- K §. 19. Kako se dajo znamenja, s katerimi se postaja zaščíti.
- K §. 57. Vidni telegraf in kako ga je rabiti.